

(המשך מעמוד 10)

המערכה בודה נראתה כאילו נוהלה על־ידי „מיניסטרויון האמת“. המנגנון לדיכוי המחשבה בפרט. 1984, המוקדן עתה בארץ. במערכה זו לא הופעלו רק הניצים. מיניסטרויון האמת הפעיל במיוחד את ה„יונים“, המוכנים ככל עת לספק שרותי־זנות לשלטון. כך רואיין אבא אבן. שאמר כי שום דבר לא השתנה בעמאן, ואף נימק זאת במילים נמלצות אך חסרות תוכן ואמת. על רקע זה מעניינת נוכחותו של העיתונאי אמנון קפליוק בעמאן. קפליוק הוא בעל דרכון צרפתי. וכותב במוסף הדיפלומטי של לה מונד. הוא כבר סיקר את המושב הקודם של המועצה באלג'יר, ודיווחיו פורסמו או בדיעות אחרונות. כל פעילי אש"ף יודעים שזהו עיתונאי ישראלי. המרווח לעיתון ישראלי לאומני. אך נעשה הכל כדי להקל עליו לנוע באופן חופשי. במושב ה־17 לא היתה לאש"ף כל אפשרות להזמין מישלחת של כוחות־השלום הישראליים. בעיצומו של העימות החמור עם הסורים וסוכניהם. נוכחותו של קפליוק היא המחווה המירכית שאש"ף היה יכול להרשות אותה לעצמו כתנאים אלה — ויש לה משמעות רבה מבחינה זו.

האיש שלא היה

כ אשר הקשבת־י השבוע לעשרות הנאומים שנישאו מול המצלמות בעמאן, שמעתי רק קול אחד — קולו של האיש שלא היה שם. אילו היה קיים בסוליטקה מומד של צדק, היתה מתנוססת על בימת המועצה הפלסטינית, בין שני הדגלים, תמונתו של עיצאם אל־סרטאווי. כל מה שמתרחש עכשיו בעמאן אינו אלא הגשמת נבואתו, הגישה שלו — „קו סרטאווי“ המפורסם — הוא שנחל את הניצחון המוחץ ביותר במושב ה־17 של המועצה הלאומית. בשני המושבים הקודמים. בדמשק (1981) ובאלג'יר (1983), נמנעה מסרטאווי אף האפשרות להשמיע את רברו במועצה, מפני שרצה לתבוע בפה מלא את אותם הרברים המתגשמים עתה בעמאן. משום כך נרצה בידי סוכני־סוריה — והנה מתגשמים הרברים במלואם אחרי מותו. כמאות שעות של שיחה ודיון הייתי עד להתגבשות השקפתו של סרטאווי. הוא תבע להעניק מקום מרכזי באש"ף לרצונם של תושבי השטחים הכבושים. הוא ניבא כי העימות עם סוריה וסוכניה הוא בלתי־נמנע, והציע שלא להתחמק ממנו, אלא לעמוד בו בראש מורם. הוא הציע לנקוט צעדים רממטיים כדי לשכנע את דעת־הקהל בישראל, וגם בארצות־הברית, שיש להגיע להסדר־שלום עם אש"ף. כמו כל נביא אמיתי, הקדים סרטאווי את ומנו. תנועות היסטוריות גדולות יכולות להתקדם רק צעד אחרי צעד, תוך שיכנוע הרדי ולימוד מן הנסיון. **סרטאווי לא זכה לראות בהגשמת נבואתו.** מבחינה ישראלית, נפתחה בעמאן הורמנות היסטורית. היא תבשיל בשנים הקרובות. מנוי וגמור עם ראשי הליכוד והמערך להכשיל אותה, להחניק אותה באיבה, להקים מולה חומה של שינאה ובורות, ואם יהיה צורך — גם לחסל אותה בכוח הנשק. **אך באשר לתבחר התמונה המדינית החדשה יותר ויותר, ישתנו הרבה דברים בישראל. מול פני המחיר הגדל והולך של המילחמה, יראה המיפנה ההיסטורי המתחולל באש"ף באור אחר ומבטיח.**

הוא ישב זו חודשים בכלא, עד שזוכה מאשמת רצח. אביו אומר: לולא היה לי נסף לעורכי־דין טובים היה בני

בדנים שונים

וסאלח ניסה להרגיע אותו. כשהרכב חלף על פני קיבוץ רמת־הכובש, בדרכם לבית־החולים מאיר בכפר־סכא, שאל סאלח את פארילה: איך זה קרה? פארילה ענה, בערכית: „בסיר חייר, רפיק.“ (יהיה בסדר, רפיק).

בבית־החולים, נלקח פארילה לחדר־המיון, ונפטר כעבור שעה קצרה. ר"ח הנתיחה קבע שהמוות נגרם מאיבוד דם פנימי, לאחר דקירה בכבד.

טידה הפכה למרקחה. הושמעו גירסאות שונות לרצח ואז הופנה החשד כלפי רפיק, בנו של טארק עבר אל־חי, ראש המועצה המקומית. טארק בן ה־43 הוא אב לשיבעה, בכר־גוף, כסוף־שיער ולבוש בהירור. הרצח אירע כמה ימים אחרי שנבחר לראש המועצה.

זוכר טארק עבר אל־חי:

באותו ערב שהיתי מחוץ לכפר והודיעו לי על הרצח. חזרתי במהירות לכפר וניגשתי היישר לבית הורי הנרצח. מישפחת פארילה הם מהגוש המיפלגתי שלי, והם גם היו חברים שלנו. המישפחה שלי והם כבר הרבה שנים ביחד. למחרת ביטלתי את כל הפגישות שלי ב־מועצה, משום שרציתי לטפל בהלוויה. כשי הלכתי, בבוקר, למכונית, ניגש אליי מישו מהמישפחה של הנרצח וסיפר לי שיש שמועה שהבן שלי דקר את המנוח. נדהמתי. שאלתי מי מכין הילדים הוא אמר לי: „רפיק.“ האיש ביקש ממני שלא אלך להלווייה. סירבתי. הרב הרגיו אותי.

ר פיק עבר אל־חי (19) ישב כפינת החדר, חיור ועצוב. הוא ביקש לשכוח את החור רשים הארוכים בהם שהה כמעצר. אחד־עשרה חודשים תמימים. אומר רפיק: „אם השופטים לא היו מאמינים לי, הייתי מתאבד. כולם בכפר ידעו שאני חף־משע, ולכן הם באים עכשיו לכיתי לברך אותי. אני לא עושה חשבון לאף אחד. אני מטייל בכפר ומסתובב כמו לפני שנעצרתי. אני עוד לא יודע מה אעשה. כינתיים אני נח. כעתיד אולי אעבור עם הדרך שלי, בדואר.“

סכין בבטן, דקירה בכבד

ד כל החל בערב אחד בדצמבר 1983. בבית הקפה מרזוק, במרכז הכפר טירה, נדקר אחד פארילה למוות. הוא נדקר בכיטנו, בצד ימין, במכשיר חר. להב המכשיר חדר לתוך חלל־הבטן, הגיע לכבד וחדר לתוכו.

פארילה עוד הצליח להגיע, בכוחות עצמו למיסעדה נעים השכנה. הוא נכנס למיסעדה כשהוא שפוף ואוחז את כיטנו בשתי ידיו. הוא פנה לאברעלי ואמר לו: „קיבלתי סכין קח אותי לבית־החולים.“ אברעלי לקח את פארילה לריכ־בו, שחנה במרחק 200 מטרים מהמיסעדה. הוא הכניס אותו למושב האחורי, ואז הצטרף אליהם אסער סאלח, שנכנס והתיישב ליד פארילה. במשך כל הנסיעה התפתל פארילה מכאבים,

מכגין בעד ערפאת שנפצע בביר־זית

מקום התקרית שבו נהרג הסטודנט בביר־זית